

1 Jakie konsekwencje dla rozliczeń VAT podatnika mają nieuczciwe działania jego pracowników, kontrahentów lub osób trzecich

Przedsiębiorca nie zawsze może uniknąć skutków nieuczciwego działania swoich pracowników czy kontrahentów. Musi zapłacić VAT z faktur wystawionych przez pracownika, gdy zostały wprowadzone do obrotu, nawet jeśli nie dokumentują rzeczywistej sprzedaży. Jeżeli nie dysponuje odpowiednimi dokumentami, straci również prawo do zastosowania stawki 0%, gdy po wydaniu przewoźnikowi towar przeznaczony do wywiezienia za granicę zostanie skradziony. Nie zawsze jednak kradzież towaru musi mieć negatywne skutki dla rozliczeń VAT.

1. Czy trzeba odprowadzić VAT od sprzedaży, która ma związek z przestępstwem na szkodę podatnika

Jedną z nadrzędnych zasad wspólnego systemu VAT jest zasada powszechności, która znajduje swoje odzwierciedlenie w art. 5 ustawy o VAT. Opodatkowaniu VAT podlega bowiem każda dostawa towarów i każde świadczenie usług w danej fazie obrotu dokonane:

- przez podatnika,
- na terytorium naszego kraju,
- za wynagrodzeniem.

Wymienione czynności podlegają opodatkowaniu VAT niezależnie od tego, czy zostały wykonane z zachowaniem warunków oraz form określonych przepisami prawa. Wyjątek od tej zasady przewiduje art. 6 pkt 2 ustawy o VAT, zgodnie z którym przepisów tej ustawy nie stosuje się do czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy. Z założenia celem wprowadzenia tego ustawowego zapisu była rezygnacja z opodatkowywania zachowań niepożądanych, sprzecznych z prawem, uczyniona po to, aby nie stwarzać pozorów legalizacji tego typu działań. Gdyby przykładowo ustawodawca dopuścił możliwość opodatkowania dostawy narkotyków, to tym samym przyzwoliłby na ten proceder.

Dlatego art. 6 pkt 2 ustawy o VAT ma wykluczać tego typu przypadki. W związku z tym przepisem pojawia się pytanie: czy występuje obowiązek opodatkowania sprzedaży, gdy jest ona związana z przestępstwem popełnionym na szkodę sprzedawcy?

Sprzedawca, od którego wyludzonego towaru lub usługi, nie chce ponosić ciężaru podatku należnego od sprzedaży wykazanej na fakturze, stwierdzającej czynność będącą skutkiem przestępstwa popełnionego na jego szkodę, ponieważ podatek ten i tak nie zostanie mu zapłacony. W takim przypadku pojawia się wątpliwość, czy podatnik, który nigdy nie